

НОВОСТИ

www.kpo.kz

КАРАЧАГАНАКА

Karachaganak

март 2019 г. №2 (33)

С праздником Наурыз!

Дорогие коллеги и жители Приуралья,
от всей души поздравляю Вас с праздником Наурыз! С древних времен
в этот день люди желали друг другу мира, благополучия и счастья.
Праздник Наурыз является одним из ярчайших и любимых праздников всех народов,
проживающих на территории Казахстана.
Пользуясь случаем, поздравляю вас и ваших близких с этим светлым весенним праздником.
Желаю всем счастья, удачи во всех начинаниях и исполнения самых сокровенных желаний и надежд!
Пусть Наурыз принесет вам и вашим семьям здоровья, счастья,
благополучия и процветания.

Эдвин Блом
Генеральный директор КПО

Қымбатты әріптестер мен Орал өнірінің тұрғындары!

Сіздерді Наурыз мерекесімен шын жүректен құттықтаймыны! Ерте заманнан бері бул күні адамдар бір-біріне бейбітшілік, үеілік пен бақыт тілеген!

Наурыз мерекесі Қазақстан аумағында тұратын барлық халықтың сүйкіті де жарқын мерекесінің бірі болып табылады.

Мүмкіндікті пайдалана отырып, сіздердің және сіздердің жақындарыңызды көктемнің осынау тамаша мерекесімен құттықтаймын! Барлығынызға бақыт, барлық бастамаларыңызға сәттілік тілеймін және ең тәтті армандарыңыз бер үміттеріңіз орындала берсін!
Наурыз сіз бер сіздің отбасынызға деңсаулық, бақыт, игілік пен гүлдену сыйласын!

**Эдвин Блом
КПО-ның Бас директоры**

Сообщение генерального директора

20 декабря 2018 г. произошло очень существенное для КПО событие – компания успешно защитила Проект Разработки Караганакского месторождения в Центральной комиссии по разработке и разведке Министерства энергетики РК. В последний раз документ обновлялся 18 лет назад, и с того времени специалисты КПО вели напряжённую работу по разработке и согласованию нового Проекта, очень важного как для компании, так и с точки зрения интересов Республики Казахстан.

Проект Разработки дополняет собой Отчёт по пересчёту запасов КНГКМ, который был нами успешно представлен и утверждён ГКЗ РК в прошлом году. Новый документ даёт возможность КПО и республике приступить к осуществлению планов по дальнейшему освоению уникального нефтегазоконденсатного месторождения Караганак, в том числе путём применения самых передовых и инновационных технологий в целях максимального извлечения жидких

углеводородов. Утверждённый Проект будет действителен до 2082 г.

От имени всех участников консорциума хочу выразить слова благодарности и признательности всем специалистам КПО, внёсшим вклад в достижение данного успеха, который открывает новые возможности для решения стоящих перед компанией стратегических задач.

С уважением,
Генеральный директор КПО
Эдвин Блом

Более 90 млн тонн нефти и более 55 млрд кубометров газа добыла РК за минувший год

«2018 год стал рекордным для отраслей топливно-энергетического комплекса Казахстана. Добыто более

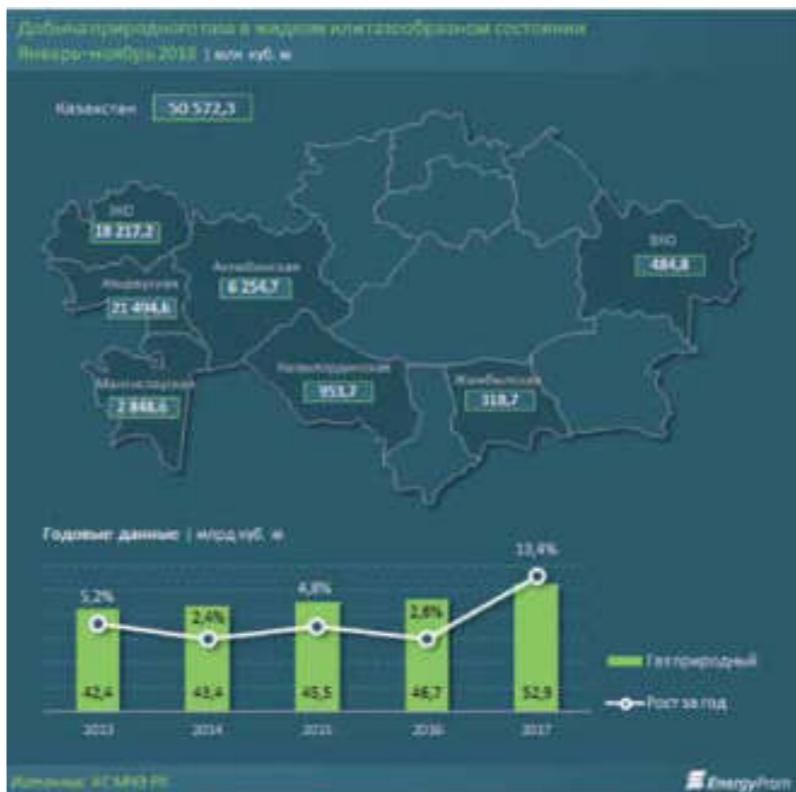
млн тонн нефти и более 55 млрд кубометров газа», сообщил вице-министр энергетики Республики Сабит Нурлыбай на презентации рейтинга открытости нефтегазовых компаний страны в сфере экологической ответственности.

В 2017 году добыча нефти достигла 86,2 млн. тонн, что на 10,5% больше, чем годом ранее. Такой рост нефтедобычи существенно помог стране достичь 4-процентного роста ВВП по итогам года.

Такие впечатляющие показатели, считают во Всемирном фонде дикой природы (WWF) России, группы КРЕОН и программы ООН по окружающей среде (UNEP), должны обеспечивать и адекватные меры по снижению воздействия на окружающую среду. В этой связи в Казахстане объявили итоги второго рейтинга открытости нефтегазовых компаний Казахстана в сфере экологической ответственности 2018 года.

По словам вице-министра, ведомство приступило к актуализации Экологического кодекса РК.

«Изменения, предусмотренные в Экологическом кодексе, будут включать внедрение стратегической экологической оценки. Это очень важное направление. Мы будем строить четвертое НПЗ, поэтому мы должны знать, как это скажется на экологии страны, а также на экологии близлежащих регионов», - пояснил он.

20 лет образования компании КПО

31 января этого года компания КПО провела праздничное мероприятие, посвященное 20-летию образования компании, а также ветеранам, которые вот уже несколько десятков лет трудятся на Караганаке.

Двадцатилетний юбилей КПО является важной вехой в истории развития Караганакского нефтегазоконденсатного месторождения, а также значимым событием в жизни огромного, многонационального коллектива компании. За это время компания добилась огромных успехов. Сотрудники компании КПО испытывают особенную гордость за вклад Караганакского проекта в социально-экономическое развитие Западно-Казахстанской области и всей страны в целом. Как известно, успех Караганакского проекта стал возможен благодаря партнёрству республики и лидеров мировой нефтегазовой отрасли. Республика Казахстан напрямую заинтересована в эффективной разработке Караганака.

Перед началом мероприятия для гостей праздника, создавая атмосферу торжества, играл камерный квартет, а прямо у входа каждого гостя встречали координаторы мероприятия. В этот день у каждого было праздничное настроение. С особой благодарностью говорилось о роли старшего поколения в создании и развитии компании КПО. Было сказано много теплых слов глубокой признательности ветеранам за их честный и добросовестный труд на

благо развития и разработки месторождения Караганак. Также было отмечено, что без их трудового вклада были бы невозможны достигнутые компанией успехи. Нефтегазовая отрасль – это локомотив экономики республики, и труд каждого ветерана на благо социально-экономического развития экономики региона и страны в целом – неоценим. К ветеранам в компании особое отношение - их труд вызывает восхищение и заслуженное уважение.

Руководство компании КПО чтит своих ветеранов, благодаря которым сегодня КПО стала ведущей нефтяной компанией не только в регионе, но и во всей стране.

Со словами поздравления к вете-

ранам обратился управляющий отдела трудовых ресурсов КПО Суриянараяна Раджагопал. Обращаясь ко всем присутствующим, г-н Раджагопал поздравил всех с 20-й годовщиной образования компании КПО. Он также поблагодарил всех ветеранов КПО за их ценный вклад в развитие Караганакского месторождения.

«Я хотел бы прежде всего направить свои искренние, теплые слова благодарности ветеранам отрасли, всем тем ветеранам, которые были на переднем крае КПО и казахстанской нефтяной и газовой промышленности. Не будет преувеличением сказать, что вы все - настоящие профессионалы, которые посвятили всю жизнь этой отрасли - добыче нефти и газа. Я желаю вам всем крепкого здоровья и хорошего настроения», – сказал он. Г-н Раджагопал также пожелал ветеранам достойно продолжать разработку месторождения на благо развития региона и Республики Казахстан.

С большим интересом и вниманием присутствующие слушали выступление бывшего президента АО «Караганакгазпром» Тегизбаева Анатолы Урынгалиевича, а также бывшего генерального директора АО «Караганакгазпром» Касенова Кайнуллы Зейнульевича.

Не остались в стороне и лидеры профсоюзных организаций Калиев Султан Есимович – председатель Общественного Объединения «Казахстанский отраслевой профессиональный союз нефтегазо-

вого комплекса», Хайруллин Марс Амантаевич – председатель ОО «Локальная профсоюзная организация работников компании Караганак Петролиум Оперейтинг Б.В.», Абдулин Кадыр Абатович – председатель ОО «Караганакский локальный профессиональный союз работников КПО Б.В. и подрядных компаний».

Выступающие отметили особую роль каждого ветерана, вносящего свою лепту в дело освоения Караганакского месторождения. Особенно радует то, что наряду с ветеранами производства, сегодня в нефтегазовом секторе успешно трудится новое поколение высококлассных специалистов, за которыми – успешное будущее нефтегазовой промышленности Республики Казахстан.

После своего выступления лидеры профсоюзов вручили грамоты 5 ветеранам – сотрудникам КПО, а также благодарственные письма генеральному директору КПО Эдвину Блому и управляющему отдела трудовых ресурсов КПО Суриянараяна Раджагопала.

От имени всех ветеранов КПО перед присутствующими выступил Жардем Куанович Кусанов. Он отметил, что после открытия в 1979 году месторождения Караганак в Запад-

но-Казахстанской области буквально через пять лет, в 1984 году, произошло другое важнейшее событие для жизни региона – в ускоренном темпе был осуществлен ввод этого крупного месторождения в опытно-промышленную эксплуатацию.

«Мы являемся ветеранами второго события от первого и последующих этапов разработки, этапов становления и дальнейшего развития КНГКМ. За эти годы наш коллектив добился больших успехов. Но за всеми успе-

На Караганак доставлена первая партия металлоконструкций местного производства

21 декабря 2018 года компания «Караганак Петро-лиум Оперейтинг Б.В.» (КПО) объявила о поставке на Караганакское месторождение первой партии металлоконструкций местного производства.

Металлоконструкции были изготовлены в Казахстане на Карасайском машиностроительном заводе («PSIEngineeringgroup») для Проекта по снятию производственных ограничений по газу (СПОГ). В течение последующих месяцев «PSIEngineeringgroup» продолжит осуществлять поставки металлоконструкций для проекта СПОГ с объемом выпуска, составляющим приблизительно 300 тонн в месяц. Принимая во внимание зимние условия, для поставки был выбран безопасный железнодорожный транспорт.

Карасайский машиностроительный завод, расположенный в Алматинской области, был спроектирован и построен по международным стандартам, что должно обеспечить высокое качество продукции, выпускаемой, в том числе, по заказу крупных международных проектов в нефтегазовой отрасли.

Первое знакомство КПО с руководством машиностроительного завода «PSIEngineering» состоялось 5 октября 2017 г. в ходе визита делегации ЗКО в г. Алматы в рамках инициативы межрегионального сотрудничества.

По итогам состоявшегося летом 2018 года тендера, проведенного среди местных производителей металлоконструкций, компания КПО присудила «PSIEngineering» первый крупный контракт на изготовление 2217 тонн металлоконструкций для Проекта СПОГ. Помимо этого, компания «PSIEngineering» получила крупный заказ от «SchneiderElectric» на изготовление в Казахстане 5 модульных подстанций в рамках этого же проекта. Символично, что железнодорожная отгрузка первой партии металлоконструкций местного производства была произведена с завода в г. Алматы 15 декабря 2018 г., накануне Дня Независимости.

Лучший отчет об устойчивом развитии за 2017 г. «В стремлении к устойчивому будущему»

КПО выпускает Отчет об устойчивом развитии уже на протяжении 10 лет. Из общей массы его выделяет то, что вся изложенная в нём информация подтверждается независимыми аудиторами. В последние дни уходящего 2018 года качество нашего отчёта, а именно содержательная сторона и достоверность данных, раскрытых в отчете компании, была в очередной раз признана образцовой на VIII Конкурсе годовых отчетов рейтингового агентства «Эксперт РА Казахстан», к участию в котором приглашаются предприятия и организации из всех отраслей экономики страны. В этот раз на суд строгого жюри было представлено 107 годовых отчетов казахстанских компаний. В ходе напряженной борьбы КПО

новные вехи развития как самой компании, так и подходов к раскрытию данных и подаче материала.

Понятия «устойчивое развитие» и «отчетность об устойчивом развитии» появились относительно недавно в практике годовой отчетности в Казахстане. Ведущие эксперты в этой области, выступавшие 14 декабря 2018 г. в Алматы на семинаре в рамках конкурса, признают, что отчет об устойчивом развитии – это следующая ступень в развитии годовых отчетов в Казахстане, так как большинство компаний только начали внедрять подобную практику. Согласно исследованию, проведенному аудиторской компанией EY, современные читатели намного больше заинтересованы в раскры-

нансовых отчетов. Подготовка подобного отчета невозможна без активного участия и содействия ключевых подразделений компании. И поэтому хочется, чтобы каждый сотрудник осознавал насколько важен его личный вклад в написание отчета, и в то, как документ в итоге будет воспринят нашими стейххолдерами.

Мы живем в эпоху прозрачности и повышенной социальной ответственности, где достоверная информация ценится на вес золота, а любое умалчивание сведений ведет к потере доверия и потенциальным рискам. Мы уверены, что с такой сплоченной командой профессионалов и единомышленников мы и впредь сможем качественно, интересно, открыто и честно рассказывать обо всем, чем дышит КПО, в том числе, об успехах и трудностях нашей компании. А также её посильном вкладе в обеспечение устойчивого развития Западно-Казахстанской области и Казахстана в целом. Пользуясь случаем, коллектив отдела корпоративных связей поздравляет всех своих коллег и товарищей по «отчетному» цеху и желает им в новом 2019 году крепкого здоровья, творческого вдохновения и новых замечательных успехов в труде!

Сотрудники КПО отмечены наградами

14 декабря 2018 г. в канун Дня Независимости Республики Казахстан ряд сотрудников компании КПО был отмечен различными наградами.

Медалями "Ерен еңбегі үшін" ("За трудовое отличие") были награждены начальник отдела по работе с населением и местными органами управления Зульфия Музарова и начальник отдела по переезду Динар Хамиев. Государственные награды вручил аким Западно-Казахстанской области Алтай Кульгинов на праздничной церемонии в г. Уральске.

Менеджер по социальным проектам Самат Сарсенгалиев был награжден Почётной Грамотой Республики Казахстан. Награда была вручена Тимуром Кулибаевым, председателем Президиума Национальной Палаты Предпринимателей РК «Атамекен» во время торжественной церемонии, состоявшейся в Астане.

Также во время торжественного собрания в Бурлинском районном доме культуры были отмечены наградами: орденом «Еңбек даңқы» III степени - техник-механик Дошанов Исатай, медалью «Еңбек ардагері» - оператор по эксплуатации спутника добычи ранней нефти Итесов Ендибай, медалью «Мұнай-газ кешенін дамытуға қосқан үлесі үшін» Министерства энергетики Республики Казахстан - инспектор по контролю качества Калиев Беркайр. Нагрудными знаками «Мұнай-газ саласының еңбек сіңірген қызыметкері» Министерства энергетики Республики Казахстан были награждены руководитель группы по добыче нефти и газа Копытько Анатолий и начальник участка по охране труда, технике безопасности Юсупов Вячеслав.

Медалями «Салалық кәсіподаққа сіңірген еңбегі үшін» КАЗМУНАЙГАЗПРОФ были награждены оператор по эксплуатации спутника добычи ранней нефти Ергалиев Жомарт и начальник сектора промышленной гигиены и санитарии Хабиев Максат. Почетными грамотами КАЗМУНАЙГАЗПРОФ были награждены оператор по добыче

нефти и газа Дюсенов Талант, специалист по документообороту Сундетова Асия, техник по охране труда, технике безопасности Абуев Елжас, техник-механик Узакбаев Малик.

Благодарственными письмами акима ЗКО были награждены инженер по обеспечению целостности оборудования Аубакиров Асылбек, оператор по добыче нефти и газа Кдиргужин Миржан, бухгалтер Шукаева Гульнара.

Благодарственными письмами акима Бурлинского района были награждены начальник сектора по получению генеральных лицензий и разрешений Письменная Алла, инженер по промышленной безопасности Кенжалиев Мурат.

Благодарственными письмами ТОП «Профсоюзный Центр ЗКО» были награждены эксперт-гидрогеолог Нигметов Руслан и оператор по переработке нефти и газа Исаков Дамир. Награды были вручены акимом Бурлинского района Санжаром Алиевым.

Коллектив КПО поздравляет своих коллег с заслуженными наградами и желает им дальнейших успехов в труде и крепкого здоровья!

КПО провела обучение по развитию переговорных навыков для своих сотрудников

5-7 декабря Мартейнван Лисхарт, менеджер КПО по управлению контрактами, провел 3-дневный курс по развитию переговорных навыков для сотрудников КПО из различных департаментов и отделов. Курс обучения состоялся в Бизнес-центре «Нурдаулет».

Этот тренинг является частью новой ускоренной программы обучения СР. Пилотный курс был проведен в середине июня, в нем приняли участие более 20 сотрудников компании. В этот раз тренинг, в основном, был направлен на развитие переговор-

ных навыков через интерактивные

занятия, в которых много внимания уделялось конкретным бизнес-ситуациям, которые происходят непосредственно на производстве и изучаются в Гарвардском университете. Кроме того, учебный курс был направлен на укрепление коммерческого мышления и навыков сотрудников КПО, развитие уверенности в себе при ведении бизнес-переговоров, а также был нацелен на развитие способностей и приобретение необходимого опыта во время ведения переговоров с бизнес-партнерами.

Аксайский музей вновь распахнул свои двери

После довольно продолжительного капитального ремонта в Аксае вновь заработал районный музей. В церемонии открытия Бурлинского районного краеведческого музея приняли участие заместитель акима Западно-Казахстанской области Габидолла Оспанкулов, руководитель областного управления культуры Кадырболат Мусагалиев, которые дали высокую оценку нововведениям, произошедшим в музее после капитального ремонта.

В музее собрано около 500 различных экспонатов и многие из них, несомненно, имеют историческую ценность. Вниманию посетителей, в основном, представлены экспозиции, связанные с историей становления края. Особо следует отметить, что в музее создан зал «Рухани жаңғыру» («Духовное наследие»), а также пол-

ностью обновился зал, посвященный освоению Караганакского месторождения и деятельности компании КПО, занимающейся разработкой нефтегазоконденсатного месторождения.

Следует отметить, что все участники выразили большой интерес к данному мероприятию, который получил самые положительные отзывы от всех участников.

«С большим удовольствием я приняла участие в этом 3-дневном тренинге, который состоялся в стенах нашего офиса. Хотелось бы отметить, что мы узнали очень много как от самого лектора, так и от других наших коллег, принимавших участие в тренинге», - сказала одна из участников после завершения курса обучения.

КПО в числе победителей рейтинга открытости нефтегазовых компаний Казахстана

22 января 2019 года в г. Астане в Доме Министерств подвели итоги Второго рейтинга открытости нефтегазовых компаний Казахстана в сфере экологической ответственности 2018 года. Проект осуществлялся по инициативе Всемирного фонда дикой природы (WWF) России и группы «КРЕОН» при поддержке Министерства энергетики Республики Казахстан в партнерстве с Программой ООН по окружающей среде в Центральной Азии (UNEP), CREON Capital и Национальным рейтинговым агентством.

Компания КПО заняла почетное второе место среди 19 компаний, принимавших участие в этом проекте, уступив в общем зачете лишь 0.1 балла национальной компании «КазМунайГаз» во Втором рейтинге открытости нефтегазовых компаний Казахстана в сфере экологической ответственности. КПО, как одну из компаний-победителей рейтинга, отнесли к высокому уровню информационной открытости компаний в части экологических параметров своей деятельности.

Данный рейтинг второй год становится существенным стимулом для дальнейшего повышения прозрачности и эффективности компании КПО в части охраны окружающей среды и создан в целях снижения нагрузки на окружающую среду и повышения эффективности использования углеводородных ресурсов, а также ведения социально-ответственного бизнеса в Казахстане. Рейтинг базировался на данных о деятельности компаний в Ка-

захстане, имеющихся в публичном пространстве.

По словам вице-министра энергетики Республики Казахстан Сабита Нурлыбая, ежегодное проведение рейтинга экологической ответственности будет стимулом нефтегазовым компаниям для снижения негативного воздействия на окружающую среду.

В основу проекта экологического рейтинга нефтегазовых компаний Казахстана легла объективная и сопоставимая информация об уровне экологической ответственности 19 нефтегазовых компаний-лидеров по объемам добычи нефти и природного газа и масштабах воздействия их деятельности на окружающую среду. Участников второго экологического рейтинга оценивали в следующих критериях: экологический менеджмент, воздействие на окружающую среду, раскрытие информации / прозрачность.

Среди компаний-участников рейтинга: ТОО «Тенгизшевройл», «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.», АО «НК «КазМунайГаз», Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В., АО «Мангистаумунайгаз», АО «Озенмунайгаз», АО «СНПС-Актобемунайгаз», АО «Эмбамунайгаз», ТОО «СП «Казгермунай», АО «Каражанбасмунай», Бузачи Оперейтинг Лтд., АО «Петро Казахстан Кумколь Ресорсиз», АО «Каспий нефть», Маэрск ойл Казахстан ГмБХ, ТОО «Казахайл-Актобе», ТОО «Жаикмунай», ТОО «Кольжан», АО «ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ», ТОО «Саутс Ойл».

Подведены итоги конкурса «Лучшая пожарная часть» и «Лучшая объектовая газоспасательная команда»

14 января 2019 года «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.» (КПО) подвела итоги конкурса «Лучшая пожарная часть» и «Лучшая объектовая газоспасательная команда», в котором приняли участие пожарные части, обслуживающие объекты месторождения, НПС Большой Чаган и Атырау Терминал.

В церемонии приняли участие начальник промысла Пезаре Антонио, начальник комплекса по подготовке и переработке нефти и газа (КПК) Родес Мартин Джон, начальник УКПГ-2 О'Нилл Уоррен Джеймс, начальник отдела ЧС Бурлинского района ЗКО Каиргалиев Рауан, начальник группы аварийного реагирования Охрименко Александр, начальник группы тражданской защиты обороны Бисембаев Нурлан, суперинтендант ОТ, ТБ и ООС УКПГ-3 Канафеев Какимжан, директор Западно-Казахстанского филиала АО «Өрт сәндіруші» Кузенбаев Сансызбай, заместитель директора филиала ПВАСС ГСС Шумбалин Армантай, а также представители объектов, руководители и личный состав пожарных частей, обслуживающих объекты КПО.

По итогам конкурса лучшей признана пожарная часть №31, обслуживающая объекты КПК. За свои высокие профессиональные показатели работники пожарной части получили профессиональный символ «Золотой

топор пожарного» и сертификат. Награду вручил начальник промысла Пезаре Антонио.

В категории лучшая газоспасательная команда, определена ГСС УКПГ-3, которой вручен соответствующий сертификат.

Как отметил в своем выступлении начальник промысла Антонио Пезаре: «В 2018 году был успешно проведен планово-предупредительный ремонт на отдельных объектах КПО на месторождении. Большая роль и заслуга в недопущении чрезвычайных ситуаций принадлежит пожарным подразделениям и газоспасательным службам объектов месторождения, которые проявили высокий профессионализм и навыки в своей деятельности. Надеюсь, что и в дальнейшем мы продолжим плодотворное сотрудничество в области обеспечения пожарной безопасности, предупреждения и ликвидации ЧС на объектах КПО».

Данный конкурс проводится ежегодно среди пожарных частей газоспасательных служб, обслуживающих объекты КПО, при этом критериями оценки являются профессиональная подготовка пожарных, реагирование и действия пожарных в ЧС, состояние аварийно-спасательного оборудования, взаимодействие с объектами и проведение работ по предупреждению пожаров.

20 декабря 2018 г. компания КПО успешно защитила Проект Разработки Караганакского месторождения в Центральной комиссии по разработке и разведке Министерства энергетики РК.

31 января этого года компания КПО провела торжественное мероприятие, посвященное 20-летию образования компании, а также ветеранам компании, которые вот уже несколько десятков лет трудятся в КПО.

14 января 2019 года компания КПО подвела итоги конкурса «Лучшая пожарная часть» и «Лучшая объектовая газоспасательная команда», в котором приняли участие пожарные части, обслуживающие объекты месторождения, НПС Большой Чаган и Атырау Терминал.

При финансовой поддержке КПО в Аксае после капитального ремонта вновь заработал районный музей. В церемонии открытия Бурлинского районного краеведческого музея принял участие заместитель акима Западно-Казахстанской области Габидолла Оспанкулов.

21 декабря 2018 года компания «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.» (КПО) объявила о поставке на Караганакское месторождение первой партии металлоконструкций местного производства.

В КПО проведен 3-дневный курс по развитию переговорных навыков для сотрудников компаний, представляющих различные департаменты и отделы. Этот тренинг является частью новой ускоренной программы обучения СР.

КПО стала одной из компаний-победителей Второго рейтинга открытости нефтегазовых компаний Республики Казахстан в сфере экологической ответственности.

14 декабря 2018 г., в канун Дня Независимости Республики Казахстан ряд сотрудников компании КПО был отмечен различными наградами.

В спортзале Чешского городка прошел открытый турнир по настольному теннису, посвященный празднованию Дня Независимости РК.

В конце декабря прошлого года в КПО был проведен турнир по борьбе «Қазақ күресті», в котором приняли участие работники компании КПО. Турнир был посвящен Дню Независимости Республики Казахстан.

Ушел из жизни первооткрыватель Караганака

На 84-м году ушел из жизни Сухан Максутович Камалов - академик национальной академии наук РК, академик Инженерной академии наук РК, доктор геолого-минералогических наук, первооткрыватель Караганакского нефтегазоконденсатного месторождения.

Сухан Максутович Камалов родился 21 декабря 1935 года в селе Асан-Кудук Казталовского района Западно-Казахстанской области. После окончания в 1959 году геологического отделения Казахского Государственного университета прошел путь от коллектора геологической партии до первого заместителя Председателя комитета по геологии и охране недр Республики Казахстан.

С 1965 по 1972 гг. работал главным геологом Министерства геологии РК. Он занимался проектированием и планированием геологоразведочных работ на территории всей республики. Впоследствии в своей кандидатской диссертации он теоретически обосновал перспективы поисковых работ в северной части Прикаспийской впадины, выделил первоочередные объекты по подсолевым горизонтам, среди которых была Караганакская структура.

С 1976 по 1990 гг. С.М. Камалов работал главным геологом, начальником Уральской нефтегазоразведочной экспедиции, затем - генеральным директором вновь организованного производственного объединения «Уральскнефтегазгеология». В эти годы при его непосредственном участии и научном руководстве было открыто крупнейшее по запасам Караганакское нефтегазоконденсатное месторождение, эксплуатацией которого впоследствии он занимался, работая генеральным директором ГП «Караганакгазпром». По результатам проведенных ранее исследований лично С.М. Камаловым было выбрано местоположение скважины-первооткрывательницы. Им разработана рациональная схема расположения глубоких скважин, что позволило с большой экономией средств и материально-технических ресурсов провести разведочные работы и в очень короткое время ввести этот объект в эксплуатацию.

С 1990 по 1992 гг. С.М. Камалов - первый заместитель Председателя комитета по геологии и охране недр Республики Казахстан. Работая в этой должности и имея глубокие профессиональные знания и большой практический опыт, он сосредоточивает основное внимание на развитии и совершенствовании отрасли, решении социально-экономических задач и укреплении материально-технической базы.

За долгие годы работы в области геологии и разработки полезных ископаемых Сухан Максутович Камалов сформировался как специалист высочайшей квалификации, крупный руководитель и ученый. Человек с насыщенным ритмом жизни, большого жизненного опыта, он

сумел совместить производственную работу с научной деятельностью. Как соискатель, в 1973 году в нефтяном научно-исследовательском геологоразведочном институте г. Ленинграда защитил кандидатскую диссертацию, а в 1989 году во Всесоюзном научно-исследовательском нефтяном институте г. Москвы - докторскую по специальности «Геология: поиск и разведка нефтяных и газовых месторождений», где рассмотрены научные основы поисков месторождений углеводородов в глубоко залегающих палеозойских отложениях Прикаспийской впадины. Результаты его исследований нашли широкое применение в совершенствовании технологии организации производства и управлении в нефтегазовой отрасли. На основе комплексного изучения геолого-геофизических материалов С.М. Камаловым были сделаны тектонические и структурные построения по нефтегазоносным регионам Республики Казахстан и в 1993 году под его редакцией составлена карта с объяснительной запиской по размещению нефтяных и газовых месторождений.

Более 90 научных трудов, написанных лично и в соавторстве, говорят о его высокой творческой деятельности. Научные обобщения и анализ результатов геолого-геофизических работ, выполненных на территории нефтегазового региона Прикаспийской впадины, позволили С.М. Камалову разработать теоретические основы поисков месторождений углеводородов в глубокозалегающих палеозойских отложениях. Создана обоснованная на фактических геолого-геофизических материалах модель строения подсолевого комплекса региона.

С.М. Камалов возглавлял крупные производственные организации, которые занимались поисками, разведкой

и эксплуатацией нефтегазовых месторождений, а некоторое время как первый заместитель Председателя комитета Республики Казахстан по геологии и охране недр он занимался организацией поисково-разведочных работ по всем видам полезных ископаемых на территории республики в целом.

С распадом Советского Союза встал вопрос научного обеспечения эксплуатации крупнейших нефтяных и газовых месторождений, так как этими вопросами, начиная от обустройства месторождения, технологией разработки, заканчивая транспортом нефти и газа и переработкой этого сырья, занимались Всесоюзные институты. С приобретением статуса независимого государства Республики Казахстан встал вопрос по решению этих проблем с использованием научного потенциала специалистов республики, в этой связи был организован Национально-исследовательский институт газовой промышленности «Казахгазжоболау», и директором этого института был назначен С.М. Камалов как специалист высокой квалификации, имеющий учченую степень доктора геолого-минералогических наук, большой практический опыт, научные познания в решении этих вопросов.

Учитывая заслуги и научную деятельность в области геологии, в 1994 году С.М. Камалов был избран членом-корреспондентом Национальной академии наук РК, в 1995 году - академиком Инженерной академии наук РК, а в 2004 году - академиком национальной академии наук РК.

Работая генеральным директором ТОО «Национально-исследовательский и проектный институт «Газжоболау», С.М. Камалов все свое внимание, научный кругозор и опыт направляет на совершенствование технологии и методов проектирования, автоматизации проектно-изы

зарубежья, является членом созданного в 2002 году Союза инжиниринговых компаний Республики Казахстан.

Как руководитель института Сухан Максутович Камалов непосредственно участвовал в разработке проектов, строительство которых внесло заметный вклад в повышение жизненного уровня западноказахстанцев. Это - магистральные газопроводы-отводы высокого давления Борсы-Кайрат-Муратсай, газопроводы высокого давления Караганак-Жанаталап-Чингирлау, Казахский драматический театр, реконструкция Русского драматического театра, Областного краеведческого музея, реконструкция и строительство общеобразовательных школ г. Уральска, п. Акбай, п. Улента; противотуберкулезные больницы в г. Аксай, селах Казталовка, Джамбейты, Чапаево, Дарьинское, районные больницы в селах Казталовка, Карабобе, в Аксасе; кардиологический центр, инфекционная больница, хирургический корпус, поликлиника Областной больницы, крытый Ледовый каток, плавательный бассейн, реконструкция двух стадионов, Детская деревня в Уральске, жилые дома в 6 микрорайоне г. Уральска и другие социально-важные объекты региона.

Научно-исследовательский и проектный институт «Газжоболау» долгое время активно сотрудничал с КПО Б.В., участвуя в подготовке проектно-сметной документации, проведении инженерно-изыскательских работ на объектах Караганакского нефтегазоконденсатного месторождения.

Трудовая деятельность Сухана Максутовича Камалова достойно отмечена Государственными наградами: орденами Октябрьской революции, «Знак Почета», «Парасат», «Барыс» II степени.

Доктор геолого-минералогических наук Сухан Максутович Камалов, являясь одним из высококвалифицированных специалистов в области геологии и разработки нефтяных и газовых месторождений, пользовался большим авторитетом и уважением ученых и производственников не только в республике, но и за рубежом. Светлая память о Сухане Максутовиче Камалове навсегда останется в сердцах западноказахстанцев и бурлинцев.

Ко дню геолога

Преданность своему делу

Кусанов Жардем Куанович сформировался как профессионал именно на Караганакском нефтегазоконденсатном месторождении (КНГКМ).

Основная трудовая деятельность, постоянно совмещаемая с научной работой, охватывает период с 1986 года и по настоящее время. За этот период прошел все ступени профессионального роста: от должности инженера-оператора по геолого-технологическим исследованиям скважин до Главного геолога АО «Караганакгазпром». В 1995 году вошел в состав Караганакской производственной структуры (КПС) в качестве главного инженера-нефтяника с казахстанской стороны.

С даты подписания с иностранными инвесторами Окончательного соглашения по разделу продукции Караганакского месторождения (ОСРП) от 18 ноября 1997 года и по настоящее время продолжает работать в компании КПО, является менеджером недропользования. Постоянно занимается научной работой, публикуя свои статьи в научно-технических изданиях нефтегазовой отрасли Республики Казахстана (РК) и Российской Федерации (РФ). Является автором более 60-ти опубликованных научных статей в официальных научных изданиях РК и РФ, раскрывающих различные актуальные темы геологии, нефтегазоносности и науч-

наставническую деятельность, оказывая действенную помощь по овладению новыми технологиями работы, по раскрытию их потенциала для дальнейшего роста уровня профессионализма.

Официальные представители правительственные учреждений РК, депутаты республиканского, областного, районного уровней часто посещают Караганак в целях ознакомления с производственной деятельностью компании КПО. В ходе таких встреч задаются вопросы о том, как ведется контроль, анализ и регулирование процесса разработки залежей нефти и газа, а также вопросы о текущем состоянии разработки, перспективах и другое.

Сотрудник компании КПО Жардем Кусанов, обладающий большим опытом работы, всегда готов дать подробные и грамотные ответы на поставленные вопросы, а также при необходимости выступить с презентациями о практике широкого и эффективного использования геофизических, геохимических методов исследования, методах обработки геолого-промышленной информации, своевременности проведения комплекса работ по рациональной и комплексной разработке месторождения.

За многолетний труд и за достижения высоких производственных показателей Ж. Кусанов многократно награждался почетными грамотами и премиями руководством предприятия и Министерством нефтегазовой отрасли Республики Казахстан.

Окунуться в прорубь на Крещение...

19 января православные отметили Крещение Господне. Для традиционного в этот день купания на реке Утва была оборудована специальная купель. Желающих погрузиться в прорубь среди аксайцев оказалось немало: кто-то к этому обряду подходит с молитвой и надеждами на духовное обновление, а кто-то – как к экстремальному виду спорта.

Считается, что в эти дни вода имеет особую силу. Священную воду набирают в канистры, баклажки, стеклянные банки и бидоны. Ею лечат раны, окропляют каждый уголок жилья. Для верующих крещенская вода – целительная сила.

В этот день не остались в стороне и жители г.Аксай Бурлинского района Западно-Казахстанской области – сотни жителей нашего города, не только христиане, но и мусульмане, уже который год в любую погоду ныряют в ледяную купель. Среди них были замечены и сотрудники

компании КПО.

О пользе и вреде крещенских купаний идут постоянные споры. Верующим людям купание может принести пользу, так как они подходят к этому действию с осознанием того, зачем они погружаются в купель, их подготовка носит духовный характер и задолго до погружения такие люди возвышают свой дух, соблюдая заповеди, пост, читая молитвы, освобождают своё сознание. Таким людям не страшны Крещенские купания, они защищены духовно.

Неподготовленному человеку такое купание может принести вред, так как от ледяной воды могут обостриться заболевания, поэтому перед купанием в проруби на Крещение необходимо провести обследование своего организма на предмет заболеваний, особенно сердца. Если что-то обнаружится, то погружение в купель необходимо отложить, так настоятельно рекомендуют врачи.

На ковер выходят борцы

В конце декабря прошлого года в КПО был проведен турнир по борьбе «Қазақ қүресі», в котором приняли участие работники компании КПО. Турнир был посвящен Дню Независимости Республики Казахстан.

Открытие турнира борцы и зрители встретили под Гимн Республики Казахстан. Торжественную часть турнира открыли председатель профсоюза КПО Марс Амантаевич Хайруллин и ветеран спорта Нуржан Мустахович Кенжегалиев. Они поприветствовали спортсменов, болельщиков и гостей турнира, поздравили с праздником и пожелали всем удачи.

Турнир проходил в напряженной борьбе, что не могло оставить равнодушными многочисленных гостей и

болельщиков соревнования. Каждая схватка держала в напряжении всех участников турнира, вызывала бурю эмоций, спортсмены удостаивались горячих слов поддержки и аплодисментов.

Бурными одобрительными аплодисментами болельщики реагировали на выступление ветеранов спорта Бекета Кадырберлиева и Ергена Ескалиева, которые продемонстрировали высокое искусство ведения борьбы, а также показали красивые схватки. Следует отметить, что Ерген Ескалиев в весе +90 кг завоевал первое место, а Бекет Кадырберлиев занял почетное третье место в весе до 66 кг.

Капитан команды «Қазақ қүресі» Ерлан Коянбаев после окончания турнира пожелал всем борцам успехов в работе, новых вершин в спорте и побед в предстоящих крупных турнирах.

Проведен турнир по настольному теннису

19-20 декабря 2018 года, согласно утвержденному Положению, в спортзале Чешского городка прошел открытый турнир по настольному теннису, посвященный празднованию Дня Независимости РК. Соревнования проходили по круговой системе.

Согласно утвержденного Положения спортсмены были награждены дипломами, памятными подарками и денежными премиями. После церемонии награждения к спортсменам обратилась юрист профсоюза КПО Жусубалиева Маусымжан. Она поздравила победителей и участников турнира с хорошими

результатами и пожелала всем дальнейших успехов и достижений в спорте.

Бас директордың хабарламасы

Құрметті әріптер!

2018 жылғы 20 желтоқсан күні КПО аса маңызды жетістікке қол жеткізді – компания ҚР Энергетика министрлігі жауапкершілік жөнде барлау орталық комиссиясы алдында Қараышғанақ кен орнын игеру жобасын сәтті қорғады. Соңғы рет бұл құжат осыдан 18 жыл бұрын мәқұлданған еді және осы уақыт ішінде КПО мамандары жаңа жобаны дайындау және оны рәсімдеу бойынша қызу жұмыс жасап келді, себебі оның компания үшінде, республика мүддесіне де мәні зор.

Жоба былтыр Қазақстан Республикасының пайдалы қазбалар қоры жөніндегі мемлекеттік комиссиясына ұсынылған және онымен мәқұлданған Қараышғанақ кен орны қорларын қайта есептей құжатын толықтырады. Осы жаңа жоба КПО компаниясына және Қазақстан Республикасына сұйық көмірсүтектерді барынша көп өндіру үшін ең озық және инновациялық технологияларды қолдану арқылы бірегей мұнай-газ конденсаттың кен орны болып есептелетін Қараышғанақты одан әрі игеру бойынша жоспарларды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Мәқұлданған жоба 2082 жылға дейін жарамды болады.

Бұл табысымыз компания алдына қойылған стратегиялық міндеттерді жүзеге асыру бағытында жаңа мүмкіндіктер ашады, сондықтан консорциумның барлық мүшелері атынан бұл мақсатқа қол жеткізуге өз үлестерін қосқан КПО-ның барлық мамандарына алғысымды білдіргім келеді.

Құрметтін,
Эдвин Блом
Бас директор

Откен жылды ҚР 90 млн тоннадан астам мұнай және 55 млрд текше метрден астам газ өндірді

ҚР энергетика вице-министрі Сәбит Нұрлыбай экологиялық жауапкершілік саласындағы елдегі мұнай-газ компанияларының ашық рейтингіндегі өз таныстырымында: «2018 жыл Қазақстанның отын-энергетикалық кешенінің филиалдары үшін рекордтық жыл болды. 90 млн. тоннадан астам мұнай және 55 млрд. текше метр газ өндірілді», - деді.

2017 жылды мұнай өндіру көлемі 86,2 млн. тоннаны құрады, бұл бұрынғы жылдан 10,5% артық. Мұнай өндіру көлемінің ұлғаюы елге жыл қорытындысы

бойынша ВВП (ЖІӨ)-нің 4% өсуіне мүмкіндік берді.

Ресей Бүкіләлемдік жабайы табиғат қорының (WWF), КРЕОН тобы және Біріккен Ұлттар ұйымының қоршаган ортанды қорғау бағдарламалары осынау биік көрсеткіштер қоршаган ортаға әсерді азайту үшін адекватты шараларды қамтамасыз етуі тиіс деп санайды. Осыған байланысты Қазақстан 2018 жылы экологиялық жауапкершілік саласындағы қазақстанның мұнай-газ компанияларының екінші ашық рейтингіндегі нәтижелерін жариялады. Вице-министрдің айттынша, министрлік Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексін өзектілендіруге кірісті.

«Экологиялық кодексте көзделген өзгертулер стратегиялық экологиялық бағалауды енгізуі қамтитын болады. Бұл ете маңызды бағыт. Біз төртінші НПЗ (МӘ3) салатын боламыз, демек біз еліміздің экологиясына, сондай-ақ жақын өнірлердің экологиясына қалай әсер ететінін білуйіміз керек», - деп түсіндірді ол.

КПО қазақстандық мұнай-газ компанияларының ашықтығы рейтингінің жеңімпаздарының қатарында

2019 жылдың 22 қантарында Астана қаласында Министрліктер үйінде 2018 жылы экологиялық жауапкершілік саласындағы Қазақстанның мұнай-газ компанияларының екінші Ашықтық рейтингі қорытындысы шығарылды. Жоба Дүниежүзілік жабайы табиғат қорының (WWF) және «Креон» тобының бастамасымен, Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігінің Орталық Азиядағы Біріккен Ұлттар Ұйымының қоршаган орта жөніндегі бағдарламасымен (ЮНЕП), CREON Capital және Ұлттық рейтинг агенттігімен әріптестігі бойынша жүзеге асты.

Осы жобаға қатысқан 19 компания арасында КПО компаниясы экологиялық жауапкершілік саласындағы қазақстанның мұнай-газ компанияларының екінші Ашықтық рейтингіндегі «КазМұнайГаз» ұлттық компаниясын жалпы алғанда 0,1 ұлаймен алға жіберіп, құрметті екінші орынға ие болды.

КПО-ның рейтингті ұтып алған компаниялардың бірі ретінде, компаниялардың ақпараттық қызметінің ашықтығы, соның ішінде өз қызметінің экологиялық көрсеткіштері жоғары деңгейдегі компаниялардың біріне жатқызыды.

Бұл екінші жыл өткізіліп отырған рейтинг КПО-ның қоршаган ортанды қорғау саласындағы ашықтық пен тиімділікті одан әрі жетілдіруге ынталандыру үшін және қоршаган ортаға ауыртпалықты азайту мен көмірсүтегі ресурстарын пайдалану тиімділігін арттыру, сондай-ақ Қазақстанның әлеуметтік жауапты бизнесті жүргізу үшін құрылған. Рейтинг қоғамдық кеңістікегі Қазақстанның

компаниялардың қызметі туралы жинақталған мәліметтерге негізделген.

Қазақстан Республикасының Энергетика вице-министрі Сәбит Нұрлыбайдың айттынша, экологиялық жауапкершіліктің жыл сайынғы рейтингін өткізу мұнай-газ компанияларына қоршаган ортаға теріс әсерді төмендету жұмыстары үшін ынталандыру болады.

Қазақстанның мұнай-газ компанияларының экологиялық рейтингінің жобасы мұнай және табиғи газды өндіру көлемі жөнінен 19 жетекші мұнай-газ компанияларының өз қызметінде қоршаган ортаға әсер ету ауқымы бойынша экологиялық жауапкершілігінің деңгейі туралы объективті және салыстырмалы ақпаратқа негізделген. Екінші экологиялық рейтингіге қатысушылар келесі критерийлер бойынша бағаланды: экологиялық менеджмент, қоршаган ортаға әсер, ақпаратты ашу/мәлдірлік.

Рейтингке қатысушы компаниялар арасында: «Тенгизшевройл» ЖШС, «Қараышғанақ Петролиум Оперейтинг Б.В.», «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «Норт Каспиан Оперейтинг Компани» Н.В., «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ, «Өзенмұнайгаз» АҚ, «СНПС-Ақтөбемұнайгаз» АҚ, «Ембімұнайгаз» АҚ, «Қазгермұнай» СП, «Қаражанбасмұнай» АҚ, «Бузачи Оперейтинг Лтд., «Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ, «Каспий мұнай» АҚ, Маерск ойл Казахстан ГмбХ, «Қазақойл Ақтөбе» ЖШС, «Жайықмұнай» ЖШС, «Колжан» ЖШС, «ТОРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ» АҚ, «Саутс Ойл» ЖШС болды.

КПО компаниясы ардагерлеріне құрмет білдіруде

Ағымдағы жылдың 31 қаңтарында КПО компаниясы 20 жылдығына арналған мерекелік іс-шара еткізді, сондай-ақ бұл кеш бірнеше ондаған жылдар бойы Қарашығанақта жұмыс істейтін ардагерлерге арналды.

КПО-ның 20 жылдық мерейтойы компанияның ірі, көпұлтты ұжымы үшін ғана емес, барлығы үшін маңызды кезең болып табылады. Осы уақыт ішінде керемет табысқа қол жеткізілді. КПО қызметкерлері Қарашығанақ жобасының Батыс Қазақстан облысының және жалпы еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуына қосқан үлесін ерекше мақтан тұтады. Қарашығанақ жобасының табысы республикамыздың әріптестік және әлемдік мұнай-газ саласының көшбасшыларының арқасында мүмкін болды. Қазақстан Республикасы Қарашығанақтың тиімді дамуына тікелей мүдделі.

Шара қонақтары үшін іс-шараның басталуына дейін камералық квартет ойнап, залдың кіреберісінде әр қонақты іс-шара үйлестірушілері (кординаторлары) қарсы алуы мерекелік атмосфера сыйлады. Бұл күні қай адам да мерекелік көтеріңкі көңіл-куйде болды. КПО компаниясын құру мен дамытуда аға ұрпақтың рөлі ерекше атап етілді. Қарашығанақ кен орнын игеру мен оны дамытудағы адал еңбектері үшін ардагерлерге үлken алғыс, көптеген жылы сөздер айттылды. Сондай-ақ, олардың еңбек үлесінсіз компанияның осынау жетістіктері мүмкін де еместігі атап етілді. Мұнай-газ енеркесібі республика экономикасының локомотиві болып табылады, облыс экономикасының және тұтастай еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуының ігілігі үшін бұл саладағы әрбір ардагердің еңбегі өлшеусіз. Сондықтан да компания ардагерлері

үлken абырай-беделге ие және еңбегі айрықша құрметке лайық.

КПО басшылығы өзінің ардагерлерін құrmet тұтады, солардың еңбегінің арқасында КПО бүгін тек өнірде ғана емес, бүкіл еліміз бойынша жетекші мұнай компаниясына айналып отыр. Ардагерлерді құттықтауға КПО-ның еңбек ресурстарын басқару бөлімінің менгерушісі Суриянараяна Раджагопал қатысты. Қөшлілікке арнаған сөзінде Раджагопал мырза барлығын КПО компаниясының құрылуының 20 жылдығымен құттықтады. Ол сондай-ақ КПО-ның барлық ардагерлеріне Қарашығанақ кен орнын

игеруге қосқан үлесі үшін алғыс айтты.

«Ең алдымен, сала ардагерлеріне, КПО-ның және қазақстандық мұнай-газ саласының алдыңғы қатарында еңбек еткен барлық ардагерлерге алғысымды жолдағым

келеді. Бүкіл өмірін осы салаға арнаған сіздер шынайы көсіпқойызыздар. Сіздерге мықты денсаулық пен жақсы көңіл-куй тілеймін», - деді ол. Раджагопал мырза ардагерлерге облыстың және Қазақстан Республикасының ігілігі үшін кен орнын игеруді жалғастыруға тілекtestігін білдірді.

дые Қесіподақ үйымдарының көшбасшылары да шет қалмады.

Сөз сөйлеушілер Қарашығанақ кен орнын игеруге үлес қосқан әр ардагердің еңбегін ерекше атап етті. Өсіресе, қазіргі кезде мұнай-газ секторында ардагерлермен бірге жоғары білікті мамандардың жаңа буыны Қазақстан Республикасының мұнай-газ саласының табысты болашағы үшін жұмыс жасайтыны қуантады.

Ол сөзінен кейін КПО-ның қесіподағы КПО-ның 5 ардагер-қызметкерлеріне грамота, сондай-ақ КПО компаниясының бас директоры Эдвин Бломга және КПО-ның басқарушы директоры Суриянараяна Раджагопалға алғыс хат табыс етті.

КПО-ның барлық ардагерлерінің атынан Жәрдем Қуанұлы Құсанов тыңдаушылар алдында сез сөйледі. Ол Батыс Қазақстан облысындағы Қарашығанақ кен орныны 1979 жылы ашылғаннан кейін, 5 жылдан соң, яғни 1984 жылы облыстың өміріндегі тағы бір маңызды оқиға – бұл кен орнын пилоттық өндіру үшін жедел қарқынмен пайдалануға берілгенін атап етті.

«Біз екінші кезеңнің, дамудың алғашқы және келесі кезеңдерінің, яғни ҚМГКК қалыптастыру және одан әрі дамыту сатыларының ардагерлеріміз. Бұл жылдар ішінде біздің команда үлken табысқа жетті. Бірақ барлық жетістіктердің артында әрдайым өздерінің адаптациялық қарқының қалыптастыру және жетілдіру. Мен өсіресе КПО қызметкерлеріне осы саланы дамытуды жалғастыруларын тілеймін. Қарашығанақ дамуына баға жетпес үлес қосқаны үшін КПО ардагерлеріне және үздік қызметкерлеріне алғыс айтамын. Баршаңызға зор денсаулық пен жақсы көңіл-куй тілеймін!»

Қатысушылар «Қарашығанақгазпром» АҚ бүрінші президенті Тегизбаев Анатолий Урынғалиұлы, сондай-ақ «Қарашығанақгазпром» АҚ бүрінші бас директоры Касенов Қайнулла Зейнұллаұлының сөйлеген сөздерін үлken ықыласпен тыңдады.

«Мұнай-газ кешенінің қазақстандық салалық көсіподағы» қоғамдық бірлестігінің тәрағасы Қалиев Сұлтан Есімұлы, «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В. жергілікте көсіподақ үйымы» қоғамдық бірлестігінің тәрағасы Хайруллин Марс Амантайұлы, Қарашығанақ көсіподағының тәрағасы Абдулин Кадыр Абатұлы сын-

Карашиғанақты алғаш ашқан адам өмірден озды

ҚР Үлттых ғылым академиясының академигі, ҚР Инженерлік ғылым академиясының академигі, геология-минералогия ғылымдарының докторы, Қарашиғанақ мұнайгазконденсатты кен орнын алғаш ашуши Сухан Максутұлы Камалов 84-ке келген жаңында өмірден өтті.

Сухан Максутұлы Камалов 1935 жылдың желтоқсан айының 21 күні Батыс Қазакстан облысы, Қазталов ауданы, Асанқұдық селосында дүниеге келген. 1959 жылы Қазақ мемлекеттік университеттің геология бөлімін бітіргеннен кейін геологиялық партияның коллекторы қызметінен Қазақстан Республикасының геология және қазба байлықтарын қорғау комитеті Төрағасының орынбасары қызметіне дейін көтерілді.

1965-1972 жылдар аралығында ҚР Геология Министрлігінің бас геологі қызметін атқарды. Ол бүкіл республика аумағындағы геологиялық барлау жұмыстарының жоспары мен жобасын жасаумен айналысты. 1976-1990 жылдар аралығында С.М. Камалов Орал мұнайгаз барлау экспедициясының бас геологі, сосын бастығы, кейін қайта құрылған «Уральскнефтегеология» өндірістік бірлестігінің бас директоры қызметтерін атқарды. Осы жылдары оның тікелей қатысуымен және ғылыми тұрғыдан жетекшілік етуімен мол қоры бойынша ірі кен орны саналатын Қарашиғанақ мұнайгаз конденсатты кен орны ашылып, «Карачаганакгазпром» МҚ бас директоры ретінде осы кен орнын басқарумен айналысты.

1990-1992 жылдары С.М. Камалов ҚР геология және қазба байлықтарын қорғау комитеті Төрағасының бірінші орынбасары. Геология және пайдалы қазбаларды игеру саласында жасаған көп жылдар ішінде Сухан Максутұлы Камалов біліктілігі жоғары маман, ірі басшы және ғалым болып қалыптасты. 1973 жылы Ленинград қаласындағы мұнай ғылыми-зерттеу геологиялық барлау институтында кандидаттық диссертациясын, ал 1989 жылы Москва қаласындағы Бүкілодақтық мұнай ғылыми-зерттеу институтында «Геология: мұнайгаз кен орындарын іздеу мен барлау» мамандығы бойынша докторлық диссертацияның қорғады.

90-нан астам өзі жазған және бірігіп жазған ғылыми еңбектері оның орасан шығармашылық қабилетін көрсетеді. С.М. Камалов мұнайгаз кен орындарын іздеу, барлау мен пайдаланумен айналысқан ірі өндірістік үйімдерді басқарды, ал ҚР геология және қазба байлықтарын қорғау комитеті Төрағасының бірінші орынбасары ретінде бүкіл республика аумағындағы пайдалы қазбалардың барлық тұрларі бойынша іздеу-барлау жұмыстарымен айналысты.

Қазақстан Республикасының тәуелсіз мемлекет мәртебесін алуына орай, осы саладағы проблемаларды республикамыздың ғылыми әлеуетті мамандарын пайдалана отырып шешу мәселе сі құн тәртібіне қойылды. Сондықтан «Казахгазжобалау» газ өнеркәсібінің ғылыми-зерттеу институты құрылып, оның директоры болып геология-минералдық ғылымдарының докторы, ғылыми мәртебесі бар, мол тәжірибесі мен мәселе шешуде ғылыми танымы бар, біліктілігі жоғары маман С.М. Кама-

лов тағайындалды.

Геология саласындағы еңбегі мен ғылыми қызметі үшін 1994 жылы С.М. Камалов ҚР Үлттых ғылым академиясының мүше-корреспонденті болып, ал 1995 жылы ҚР Инженерлік ғылым академиясының академигі, 2004 жылы ҚР Үлттых ғылым академиясының академигі болып сыйланды.

Институт басшысы ретінде Сухан Максутұлы Камалов салынуы батысқазақстандықтардың өмір сүру деңгейінің көтерілуіне айтарлықтай үлес қосқан жобаларды жасауға тікелей қатысып отырды. Атап айтқанда, жоғары қысымдағы Борсы-Кайрат-Муратсай магистралды газ желісі, жоғары қысымдағы Қарашиғанақ -Жаңаталап-Шынғырлау газ желісі, Қазақ драма театры, Орыс драма театрын, облыстық өлкетану мұражайын қайта конструкциялау, Орал қаласындағы, Ажбай селосындағы, Өлеңті селосындағы жалпы білім беретін мектептерді, Ақсай қаласындағы, Қазталовка, Жымпіты, Чапаев, Да-рынск селоларындағы туберкулез ауруларын емдейтін ауруханаларды қайта құрылымдау мен салу жобалары. Сонымен бірге, Қазталовка, Қаратөбе селолары мен Ақсай қаласындағы аудандық ауруханалар, облыстық поликлиника, кардиология орталығы мен жұқпалы аурулар бөлімі, хирургиялық корпус, Жабық мұз айдыны, суға жузу бассейні, екі стадионды қайта құру, Оралдағы балалар ауылы, 6 шағын аудандағы тұрғын үйлер мен аймақтың басқа да әлеуметтік маңызды нысандары.

Сухан Максутұлы Камаловтың адаптациялық қызметтерінде: Октябрь революциясының, «Құрмет белгісі», «Парасат», II дәрежелі «Барыс» ордендеріне ие болды.

Геология-минералогия ғылымдарының докторы Сухан Максутұлы Камалов республикамыздың ғана емес, шетелдерде де ғалымдар мен өндіріштер арасында үлкен бедел мен құрметке ие болды. Сухан Максутұлы Камаловтың жарқын бейнесі батысқазақстандықтар мен берліліктердің жүргөндегі мәні сақталатын болады.

2017 жылдың үздік тұрақты даму бойынша есебі «Тұрақты болашаққа үмтүлү»

Тұрақты даму есебін соңғы 10 жыл ішінде КПО үзбей жарияладап келеді. Жалпы есептен оны ерекшелендіретіні, бұл есепте қамтылған барлық ақпарат тәуелсіз аудиторлармен расталған. Өткен 2018 жылдың соңғы күндерінде біздің есептің сапасы, атап айтқанда, компания есебінде жарияланған мәліметтердің мазмұны мен дәлдігі, «Эксперт РА Казахстан» рейтингтік агенттігінің жылдық есептерінің VIII байқауында тағы да үлгі болды. Қатысу үшін ел экономикасының барлық секторларынан көсіпорындар мен үйлемдер шақырылады. Бұл жолы қатал төрешілер талқысына 107 қазақстандық компания жылдық есептерін ұсынған.

Тартысты күрес барысында КПО «Тұрақты даму туралы ақпаратты үздік аша алған» аталымы бойынша бірінші орын алды. Тұрақты даму туралы есеп жазу туралы базаларынан КПО бір кезде бас компаниясынан қабылдаған еді. Алғашқы есепті шетелдік мамандар жазған және ол 32 паралдан тұрған. Шетелдік әріптестерімізден жылдық есепті дайындаудың озық тәжірибелерін қабылдап, қазіргі заманғы Қазақстанның үрдістеріне және жаһандық үрдістерге назар аудара отырып, оны жетілдіріп, сапалы жаңа деңгейге көтере алдық деп, сеніммен айтуға болады. Бұлғанды оның беттерін параптай отырып, компанияны дамытудағы негізгі кезеңдерді, сондай-ақ ақпаратты ашу және материалдарды ұсыну тәсілдерін көруге болады.

«Тұрақты даму» және «тұрақты даму туралы есеп беру» деген түсініктер Қазақстанның жылдық есеп беру тәжірибесінде жақында пайда болды. 2018 жылды 14 жеттоқсанында Алматы қаласында өткізілген семинар барысында осы саладағы жетекші сарапшылар конкурс шенберінде семинарда тұрақтылық туралы есеп Қазақстандағы жылдық есептерді дамытудағы келесі қадам болып табылатынын мойындейді, өйткені көптеген компаниялар осы тәжірибелі жаңадан енгізе бастады.

ЕУ аудиторлық компаниясының жүргізген зерттеуіне сәйкес, қазіргі заманғы оқырмандар негізінен қаржылық

деректерден тұратын стандартты жылдық есепке емес, орнықты даму есебіне тән ESG (Environment, Social, Governance) ақпаратты ашуға көбірек мүдделі. Мүдделі тараптар қоршаған орта мен әлеуметтік салаларда компания саясатындағы тұрақтылықтың расталуын көргенде, компанияға деген сенім бірнеше есе артады, бұл өз кезегінде компаниядағы істердің жай-күйіне иғі әсер ететін болады.

Тұрақты даму ақпаратын жариялауда үздік атап, маралат алу біз үшін мақтанды. Өйткені біз бұл істе, қаржылық емес есептерді жазуда тынан түрлен салғандармыз. Осылай есепті дайындау компанияның негізгі бөлімшелерінің белсенді қатысуының және қолдауының мүмкін емес. Сондықтан әр қызметкер есеп жазуда өзінің жеке үлесінің қаншалықты маңызы бар екенін және құжаттың біздің мүдделі тараптарымыз қалай қабылдайтынын түсініу керек.

Біз айқындық дәүірінде және әлеуметтік жауапкершілікте жоғарылату кезеңінде өмір сүріп жатырмыз, бұл жерде шынайы ақпарат алтыннан қымбат және мәліметті жеткізуе сенімділік пен әлеуетті тәуекелдерді жоғалтуға алып келеді. Осылай бірлескен кесіпкөй ма-мандар мен пікірлестердің көмегімен біз КПО-ның тыныстіршілігі, оның ішінде біздің компаниямымыздың табыстары мен кындықтары туралы алдағы уақытта да сапалы, қызықты, ашық және шынайы сәйлесуді жалғастыра ала-мымыз деп сенеміз.

Сондай-ақ Батыс Қазақстан облысындағы және жалпы Қазақстанның тұрақты дамуын қамтамасыз етуге қосқан үлесіне де сенеміз. Осы мүмкіндікті пайдалана отырып, корпоративтік қарым-қатынастар бөлімінің қызметкерлері барлық «есеп беру цехі» бойынша әріптестері мен жолдастарын құттықтайды және оларға жаңа 2019 жылда зор денсаулық, шыгармашылық шабыт және өз жұмысында жаңа жетістіктерге жетулерін тілейді!

КПО қызметкерлері үшін келіссөздер жүргізу дағдыларын дамыту бойынша тренинг өткізді

5-7 желтоқсанда КПО қызметкерлері үшін әртүрлі департаменттер мен бөлімшелерден КПО Келісімді басқару менеджері Мартен ван Лисхаут З күндік келіссөздер жүргізу курсын өткізді.

Курс «Нұрдәулет» бизнес орталығында өтті. Бұл тренинг оқытудың жаңа жеделдетілген бағдарламасының бөлігі болып табылады. Пилоттық курс маусымында ортақтында өткізілді, онда 20-дан астам компанияның қызметкерлері қатысты.

Бұл жолы тренинг негізінен интерактивті сабактар арқылы келіссөздер жүргізу дағдыларын дамытуға бағытталған, онда тікелей өндірісте кездесетін және Гарвард университетінде оқытылатын белгілі бір іскерлік

жағдайларға көп көңіл белінді. Сонымен қатар, оқыту курсы КПО қызметкерлерінің коммерциялық ойлау мен дағдыларын нығайтуға, іскерлік келіссөздерде өз-өзіне сенімін дамытуға, сондай-ақ іскер серіктестермен келіссөздер жүргізу барысында дағдыларды дамытуға және қажетті тәжірибеге ие болуга бағытталған. Атальыш шараға барлық қатысушылар үлкен қызығушылық танытып, қатысушылар тарапынан оң көзқарасқа ие болғанын атап өткен жөн.

«Біздің кеңсемізде өткен осы үшкүндік тренингке қатысқаным қуаныштымын. Тренингті жүргізуіден және қатысқан басқа да әріптестерімізден көп нәрсені үйрендік», - дейді курсқа қатысушыларының бірі.

КПО жаңалықтары

2018 жылдың 20 желтоқсанында КПО ҚР Энергетика Министрлігінің барлау және өңдеу бойынша Орталық комиссиясында Қараышғанақ кен орнын Игеру Жобасын табысты қорғап шықты.

Осы жылдың 31 қаңтарында КПО компаниясы компанияның құрылғанына 20 жыл толуына арналған және ондаған жылдар бойы КПО-да еңбек етіп келе жатқан компания ардагерлеріне арналған салтанатты жынын өткізді.

2019 жылдың 14 қаңтарында КПО компаниясы Үздік өрт сөндіру командасы және Үздік нысанды газдан құтқаруши команда конкурстарының қорытындысын жариялады. Оған кен орны нысандарына қызмет көрсететін өрт сөндіру бөлімдері мен Үлкен Шаған, Атырау терминалдары қатысты.

КПО-ның қаржылай қолдауымен Ақсай қаласында аудандық мұражай қайта жұмысын бастады. Бөрлі аудандық өлкетану мұражайының қайта ашылу салтанатына Батыс Қазақстан облысы әкімінің орынбасары Фабидолла Оспанұлов қатысты.

2018 жылдың 21 желтоқсанында «Қараышғанақ Петро-лиум Оперейтинг Б.В.» КПО компаниясы Қараышғанақ кен орнына жергілікті өнім металлоконструкцияның бірінші партиясы келіп жеткенін хабарлады.

КПО компанияның әртүрлі бөлімдері мен департаменттерінің қызметкерлері үшін келіссөздер жүргізу дағдыларын дамыту бойынша З күндік курс өткізді. Бұл тренинг СР жеделдетіп оқытудың жаңа бағдарламасының бір бөлігі болып табылады.

КПО ҚР экологиялық жауапкершілік саласындағы мұнайгаз компанияларының ашықтығы Екінші рейтингінің жеңімпаздарының бірі атанды.

КПО қызметкерлері марапатталды

2018 жылдың 14 желтоқсанында Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні қарсаңында КПО-ның бірқатар қызметкерлері түрлі марапаттарға ие болды.

Халықпен және жергілікті билік органдарымен жұмыс бөлімнің бастығы Зульфия Музафарова және Көшіру департаментінің бастығы Динар Хамиев «Еңбек ерекшелігі» медалімен марапатталды.

Мемлекеттік марапаттарды Батыс Қазақстан облысының әкімі Алтай Кульгинов Орал қаласында өткен салтанатты марапаттау рәсімінде табыс өтті.

Әлеуметтік жобалар менеджері Самат Сарсенғалиев Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапатталды. Сыйлықты Астана қаласында өткен салтанатты рәсімде Қазақстан Республикасының «Атамекен» Ұлттық қәсіпкерлер палатасының Президиумының төрағасы Тимур Кулибаев табыстады.

Сондай-ақ, Бөрлі аудандық мәдениет үйінде өткен салтанатты жиналыста көптеген қызметкерлер марапаттарға ие болды: III дәрежелі «Еңбек даңқы» ордені механик-техник Дошанов Исатайға берілді; «Еңбек ардагері» медалімен өрт өндірілген мұнайды эксплуатациялау операторы Итесов Ендибай марапатталды; Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің «Мұнай-газ кешенін дамытуға қосқан үлесі үшін» медалін сапаны бақылау инспекторы Калиев Беркайр төсіне тақты. «Мұнай-газ саласының еңбек сіңірген қызметкөрі» медалімен мұнай және газды өңдеу тобының басшысы Копытко Анатолий және еңбек қорғау, қауіпсіздік тех-

никасы участкесінің бастығы Вячеслав Юсупов марапатталды. КАЗМҰНАЙГАЗПРОФ-тың «Салалық қесіподака» сіңірген еңбегі үшін» медалімен өрт мұнайды өңдеу жөніндегі оператор Ергалиев Жомарт пен өндірістік гигиена мен санитария секторының басшысы Хабиев Махсат марапатталды.

ҚАЗМҰНАЙГАЗПРОФ-тың Құрмет грамотасымен мұнай-газ өндіріру операторы Дюсенов Талант және құжат айналымы жөніндегі маман Сундетова Асия, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы бойынша техник Абуев Елжас, механик-техник Узақбаев Малик марапатталды.

Жабдықтардың тұстасының қамтамасыз ету жөніндегі инженер Аубакиров Асылбек, мұнай және газ өндіріру операторы Қдирғужин Миржан және есепші Шукаева Гульнара БҚО әкімінің алғыс хатымен марапатталды.

Бөрлі ауданы әкімі Санжар Алиевтың алғыс хаты бас лицензиялар мен рұқсат алу секторының бастығы Письменная Алла, өндірістік қауіпсіздік инженері Мұрат Кенжегалиевқа табыс етілді.

«БҚО қесіподак орталығының» алғыс хатымен эксперт-гидрогеолог Нигметов Руслан және мұнай мен газды қайта өңдеу операторы Искаков Дамир марапатталды.

Марапаттарды Бөрлі ауданы әкімі Санжар Алиев табыстады.

КПО ұжымы өз әріптестерін лайықты марапаттармен құттықтап, алдағы уақытта еңбекте табыс және зор денсаулық тілейді.

«Үздік өрт сөндіру бөлімі» және «Объектілерді газдан құтқару бойынша үздік команда» байқауының нәтижелері шығарылды

2019 жылдың 14 қаңтарында «Қараышғанақ Петроліум Оперейтинг Б.В.» (КПО) үздік өрт сөндірушілер мен ең жақсы газ құтқару еkipажы командалары арасындағы жарыстың нәтижелерін қорытындылады, оған өндіріс нысандары, ОПС Үлкен Шаған және Атырау терминалы қызмет көрсететін өрт сөндіру бөлімшелері қатысты.

Салтанатты рәсімге кеңіштіқ бастығы Пезаре Антонио, мұнай және газды дайындау және қайта өңдеу жөніндегі кешенді басқарушы Родес Мартин Джон, УКПГ-2 бастығы О'Нилл Уоррен Джеймс, БҚО Бөрлі ауданы ТЖ департаментінің бастығы Қайыргалиев Рауан, апatty жағдайлардың алдын алу тобының басшысы Охрименко Александр, Азаматтық қорғаныс тобының бастығы Бисембаев Нұрлан, УКПГ-3 ЕҚ, ҚТ және ҚОҚ суперинтендантты Канафеев Какимжан, «Өрт сөндіруші» АҚ Батыс Қазақстан филиалының директоры Кузенбаев Сансызбай, ПВАСС ГСС филиалы директорының орынбасары Шумбалин Армантай, сондай-ақ КПО нысандарына қызмет көрсететін өрт сөндіру бөлімшелерінің, нысандардың өкілдері мен басшылары, жеке құрамы да қатысты.

Конкурстың қорытындысы бойынша КПК нысандарына қызмет көрсететін №31 өрт сөндіру бөлімшесі үздік деп танылды. Өрт сөндіру бригадасының қызметкерлері жоғары кәсіпкөйлік жұмысы үшін «Өрт сөндірушінің Алтын балтасы» кәсіптік белгісін және сертификат алды. Сыйлықты кеңіштіқ басқарушы Пезаре Антонио табыста-

да. «Үздік газдан құтқару команда» атальмы бойынша ГСС УКПГ-3 командасты анықталып, ол да сәйкесті сертификат алды.

Кен орнының басшысы Антонио Пезаре өз сезінде: «2018 жылы кен орындарындағы жекелеген КПО ны-

сандарында жоспарлы-ескертү жөндеу жұмыстары сәтті өтті. Төтенше жағдайлардың алдын алуда өз қызметінде жоғары кәсібілік пен дағыларды көрсеткен өрт сөндіру бөлімшелерінің және кен орнындағы газды құтқару қызметтерінің енбегі зор және үлкен рөл атқарып отыр.

Болашақта КПО нысандарында өрт қауіпсіздігі, төтенше жағдайлардың алдын алу және жою саласында жемісті ынтымақтастықты жалғастырамыз деп үміттепеңін», - деп атап өтті.

Бұл байқау жыл сайын КПО нысандарына қызмет көрсететін газ құтқару қызметтері бөлімшелерінің арасында өткізіледі. Бағалау критерийлері - өрт сөндірушілердің кәсіби даярлығы, төтенше жағдайларда өрт сөндірушілердің әрекет етулері мен іс-кимылдары, авариялық құрал-жабдықтарының жай-куйі, нысандармен өзара іс-кимыл жасау және өрттің алдын алу жұмыстарын жүргізу болып табылады.

Ақсай мұражайы өз есігін қайта ашты

Ақсай қаласындағы аудандық мұражай біразға созылған күрделі жөндеуден кейін тағы да жұмысына кірісті. Бөрлі аудандық тарихи-әлкетану мұражайының

қайта ашылу салтанатына Батыс Қазақстан облысы әкімінің орынбасары Фабидолла Оспанқұлов, облыстық мәдениет басқармасының бастығы Қадырболат Ұсағалиев қатысты. Ол мұражайдың күрделі жөндеуден кейінгі өзгерістері мен жаңалықтарын жоғары бағалады.

Мұражайда 500-ге жуық түрлі экспонаттар бар, олардың көпшілігі, әрине, тарихи құндылықтарға ие. Келушілердің назарына, негізінен, аймақтың қалыптасу тарихымен байланысты экспозициялар ұсынылды. Мұражайда «Рухани Жаңғыру» залы («Рухани мұра») ашылып, сондай-ақ Қараышғанақ кеңішін игеруге арналған зал мен мұнай-газ конденсаттың кен орнын игерумен айналысадын КПО компаниясының қызметі туралы зал толықтай жаңартылған.

Откен жылдың желтоқсан айының аяғында КПО қызметкерлері қатысқан КПО-да «Қазақ күресі» турнири өтті. Турнир Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне арналған.

Турнирдің ашылуы рәсімін балуандар мен көрермендер Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұраның шырқаумен бастады. Турнирдің салтанатты бөлігін КПО кәсіподагының тәрағасы Марс Амантайұлы Хайруллин және спорт ардагері Нұржан Мустахұлы Кенжеғалиев ашты. Олар турнирдің споршыларын, жанкүйерлері мен қонақтарын мерекемен құттықтап, барлығына сәттілік тіледі.

Турнир көптеген қонақтар мен жанкүйерлерді бей-жай қалдырымай, ете қызыз, тартысты өтті. Әрбір жекпе-жек ерекше қызықандылықпен өтіп, әрбір спортыш көрермендер тарапынан қолдау мен қолпаштауға ие болады.

Күрестің тамаша өнері мен әдемі

Балуандар кілемге шығады

жекпе-жек көрсете білген спорт ардагерлері Бекет Қадырберлиев пен Ерген Есқалиевтің белдесуін жанкүйерлер ду қол шапалақтаумен қолдан отырды. Ерген Есқалиевтің +90 кг салмақта бірінші орынга, Бекет Қадырберлиев салмағы 66 кг дейнгілер арасында үшінші орынға ие болғанын айта кету көрек.

«Қазақ күресі» командасының капитаны Ерлан Қоянбаев турнир аяқталғаннан кейін барлық балуандарға жұмыста табыс, спорттың жана белестеріне жете берулеріне және алдағы ірі турнирлерде жеңістер тіледі.

Үстел теннисінен турнир өткізілді

2018 жылғы 19-20 желтоқсанда бекітілген Ережеге сәйкес Чех қалашығының спорт залында Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне арналған үстел теннисінен ашық турнир өтті. Жарыстар дөңгелек жүйеде өткізілді.

Байқауды дайындау және өткізудің жалпы басқаруын жүргізген Марс Амантайұлы Хайруллин тәрағалық ететін КПО кәсіподагы.

Байқауды тікелей турнирдің бас төрешісі Каримов Ақан, КПО теннис командасының капитаны және тәуелсіз судья Еркін Құдабаевтар жүзеге асырды деуге болады.

Турнирдің ашылуы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әнұранымен басталды. Ақан Қерімов спортышларға салтанатты сез сәйлеп, оларды мерекемен құттықтап, барлық қатысушыларға сәттілік

тілеп, турнирді ашық деп жариялады. Байқауға 17 адам қатысты. Әдемі, жігерлі ойынның қорытындысы бойынша келесі нәтижелер алынды: I орын - Р.Абдорахимов, II орын - А.Успанов, III орын - М.Айтлесов. Ал мынадай атальымдар бойынша: «Тамаша ойын үшін» - А. Тәжіков, «Женіске деген жігері үшін» - М.Серёгин, «Тенниске деген сүйіспеншілігі үшін» Д. Фармания ерекшеленді. Бекітілген ережеге сәйкес спортшыларға дипломдар, естелік сыйлықтар мен ақшалай сыйлықтар берілді.

Мараттатау рәсімінен кейін КПО кәсіподагының заңгері Маусымжан Жусубалиева спортшыларға сез арнады. Ол турнирдің женімпаздары мен қатысушыларын жақсы нәтижелерімен құттықтап, спорттық жетістіктер мен алдағы уақытта женіске жетулерін тіледі.

Жүлдеге ие болды

Каратәмен айналысадын, құрамында бір спортшы, бір жаттықтурушысы, бір судьясы бар Ақсайлық спортшылар командасы Алматы қаласында қантардың 19-20 күндері каратәден откен WKF турнирінде сәтті күш сыйнасты.

Турнирге Қазақстанның 11 командасты, сонымен бірге Өзбекстан командасты да қатысты. Тартысты жарыста біздің спортшыларымыз жүлделі орындарға ие болды.

Ката бағдарламасы бойынша: 2 орын - Губайдуллина Рания (6-7 жас).

Кумитэ бағдарламасы бойынша: 1 орын - Төреғежа Фаррұх (8-9 жас), Ишманов Орынбасар (16-17 жас); 2 орын - Тойшыбай Дильнаز (12-13 жас), Русланов Куаныш (12-13 жас); 3 орын - Ерназаров Ернур (10-11 жас). Командалық кумитэ (10-11 жас, 3x3): 3 орын - Ерназаров Ернур, Губайдуллин Жангир, Төреғожа Фаррұх.

Команданы турнирге жіберген Бөрлі аудандық спорт бөлімі, Бөрлі аудандық Балалар мен жасөспірімдердің спорт мектебі және КПО-ның жергілікті кәсіподагы.

Біз мақтан тұтатын есімдер

Қарашығанақ кен орнының тарихы бай, ал өздерінің кішкентай Отанының шынайы патриоттары, «Қазақстанның газ астанасы» өкілдері Қарашығанақ кен орнын белсенді игеру 1981 жылы басталғанын, дәл сол кезде «Қазақгаз» кен орны басқармасы үйимдастырылғанын білуі тиіс. Оның бірінші басшысы Владимир Петрович Лабазов болды. Одан кейін басқарманы В.П. Новиков басқарды.

Өндірістік газды кешенді дайындау қондырысын іске қосу пайдалаңуышыларды ұнғымалардың сәйкесті қорымен қамтамасыз етпейінше мүмкін емес еді. Сондықтан да 1981 жылдың қарашасынан Қарашығанақ бұрғылау жұмыстарының басқармасы құрылып, оны Н.П. Коғышев басқарды.

1984 жылы газды кешенді дайындау қондырысының (ГП-16) құрылысы аяқталған кезде, қазіргі уақытта УКПГ-3 Оренбург газ зауытына алғашқы он мыңдаған текше метр газ жіберіліп, Қарашығанақ мұнай-газ конденсатты кен орнын сынақтық-өндірістік игеруі басталды. Бұл Орал геологиялық барлаушылары, операторлар, құрылысшылар, монтажшылар және қызмет көрсету инженерлері сыйнды қөптеген адамдардың еңбекінің нәтижесі. Сол кездері газ өндіруші операторлар, машинистер, аспаптар мен қондырыларда А. Фадин, А. Мұханбеталиев, М.

Амангалиев, С. Қайырлапов, Т. Тлеуов, В. Сидоренко, Р. Ибрағимов, М. Балакин, Г. Дружинин, Д. Дохненко, Ф. Гайнулин, В. Тихонов, А. Ишмурзин, Р. Лим, К. Сабиров өндіре жұмыс істеді. Екі жылдан кейін 5 млр. өндірілген текше метр газ және 3 млн. тонна конденсат алынды. 80-ші жылдардың соңында бұрғылау, кен орнын жайластыру, әлеуметтік саланы дамыту белсенділігі өте жоғары болды.

Алғашқылардың бірі болып Қарашығанақ бұрғылау шебері В.Я. Середин өзінің бригадасымен келді. Бұл 1981 жылдың 3 желтоқсаны еді. Ал 1981 жылдың 16 желтоқсанында оның бригадасы бірінші ұнғыманы бұрғылауга кірісті. Середин бригадасының мүшелеңін көшпілігі тәжірибелі мамандар болатын: Н.И. Пермяков, В.А. Шмаль, З. Мұқанов, М. Нұралин, М. Ильясов, Е. Дәүлетов, Қ. Жаңабергенов,

И.Игнатов, Р.Едігеев, А. Горбунов, В. Глухих, Е. Топчигречко.

Кейін Қарашығанақ бұрғылау шебері А.Д. Калюжин, саз ертіндісі жөніндегі инженер Т.Г. Петербургская, аға дизелистер К.Калиев, Ю.Рубцов, бұрғылаушылар С.Нұғманов, В.Н. Ермалов, пароводоцехтың бастығы В.Н. Ермолов, бұл жабдықтарын жөндеу слесары Н.В. Орлов, бұрғылаушы шеберлер К.Б. Камалиев, А.С. Рыськов келді.

Он үш жыл КУБР еңбек ұжымын сауатты маман және өндірісті үйимдастыруши Николай Павлович Кобышев басқарды. Осы жылдар ішінде бұрғылаушылар 491 704 метр тау жыныстарынан етіп, 94 ұнғым пайдалануға берілді.

Бұрғылау бригадаларының арасында В.Р. Шиффельбейннің, Р.З. Бикматовтың, И.И. Николаевтың, В. Рахимовтың, Ю. Каримовтың, М. Кожевниковтар басқарған ұжымдар лайықты орын алды. Қарашығанақта ең үздік бұрғылау бригадаларының арасында ГДР-дан келген В. Цишанг пен Э. Зонненберг басқарған екі ұжым да болды.

Неміс бригадалары жер қойнауын тесеуге өз үлесін қости. Олар 15 мың метрден астам қашықтықты жүріп етті.

Газды кешенді дайындау қондырығысина қосылған үш ұнғымадан кен орнын тәжірибелік-өнеркәсіптік пайдалану басталды. 1986 жылдың күздінде пайдалану қоры 21 ұнғыманы құрады, ал ай сайын газ бен конденсатты өндіру бастапқы деңгейден бірнеше есе асып түсті. Бұл табысқа 1985 жылы Өзбек және Ақсай бұрғылау жұмыстары басқармасының (АУБР) құрылуы ықпал етті. Қысқа мерзім ішінде бұрғылаушы В.В. Гербовский, бұрғылаушының қомекшілері Ю.Н. Попов, А.А. Мостовенко, С.Карабасов сыйнды өздерін сенімді, білікті қызметкерлер ретінде көрсете білді. Жазда екінші бұрғылау, қыркүйекте – үшінші ұнғымы істей бастады. Ақсай бұрғылау жұмыстары басқармасының ұжымында өз ісінің танымал шеберлері А.Ш. Амануллин, Н.Т. Сафин, А.П. Романов, В. Кошаев, Р.Саматов еңбек етті.

Бұрғылау үйимдарының қуаты есті. 1990 жылы кен орнында скважиналарды қазумен 12 бұрғылау бригадасы айналысты. 1994 жылға қарай 256024 метр тау жыныстары

нан етіліп, 44 ұнғым аудиограндады. АУБР ұжымын көп жылдар бойы шебер үйимдастыруши, тәжірибелі маман Юрий Иванович Дубровский басқарды.

"Өзбекбургаз" ПО Мұбарек УБР КГКМ және Қарашығанақ терең бұрғылау экспедициясын менгерген, оны В.М. Мустафаев басқарды. Бұрғылау шеберлері Б. Эргашев, М. Насрединова, Э. Юлдашев, А. Исаев, В. Аминов, бұрғылаушылардың қомекшілері А. Никонов, У. Тухташев, дизелистер А. Гафуров, М. Шадманов, слесарлар В. Филенко, И. Рассолов, жүргізуілер А. Простов, М. Жалқайдаров, В. Недавний, М. Касин, краншылар И. Кандаев, В. Балицкий, бульдозерист Е. Безотосный және т.б. есімдері Қарашығанақ кен орнын игеру тарихына мәнгі енді.

1985 жылдың 1 қантарында "Қазақгазпром" өндірістік бірлестігі құрылды. Бірлестік міндеті - газ бен газ конденсатын өндіру, өндеу және тасымалдау. Оның құрылымына Қарашығанақ газ кәсіпшілігі басқармасы (КГПУ), технологиялық көлік кәсіпорны және өндірістік-техникалық қызмет көрсету және жинақтау базасы кіреді. "Қазақгазпром" ӨБ "Оренбурггазпром" өндірістік бірлестігінің құрамына кіреді. "Қазақгазпром" ӨБ бірінші бас директоры болып В.П. Новиков тағайындалады. Сондай-ақ ҚМГКМ жайластыру және әлеуметтік-мәдени мақсаттағы нысандарды салу жөніндегі дирекция құрылды. Дирекция басшысы болып Ленар Васильевич Труфанов тағайындалады.

Өзінің алғашқы құрылған жылы "Қазақгазпром" ӨБ ұжымы кен орнын жайластыру және пайдалану бойынша біршама жұмыстар атқарды.

Конденсат жүйесінің газ желісі іске қосылып, жұмыс істеп тұрган ұнғымалар саны артады, газды кешенді дайындау қондырығысында үшінші технологиялық жeli іске қосылады. Ұнғымалардан шлейф құрылышы толық жүріп жатты. Ақсай қаласын газбен жабдықтау үшін газ құбырының құрылышы аяқталды. Жолдар мен басқа да құрылыштар салынды.

Жаңа автоматика мен электронды-есептеу техникасын өндіріске енгізуге бас инженер, кейіннен "Қазақгазпром" ӨБ бас директоры болатын В.М. Казаковтың жетекшілік ететін қызметтері үлкен үлес қости.

Кен орнындағы барлық жұмыстар кешенінің нәтижесінде осы уақытқа дейін бір жарым миллиард текше метрден астам газ және 900 мың тоннаға жуық конденсат өндірілді.

"Қазақгазпром" ӨБ ұжымында газ өндіру операторлары А.П. Семак, А.Ф. Соболев, А.М. Байгужин, А. Мұхамбетқалиев, Т. Хамзин, КИПиА бөлімінің инженерлері А.Ж. Нұржанов, Б. Исмағұлов, КИПиА слесары М.А. Молчанов, Г.Ш. Каримов, А.А. Слободин, М.Дәүлетов, Г.А. Ганиев, С.Ихсанов, электромонтерлер М.В. Русецик, И.И. Рекунов, А.А. Абдукуалимов, слесарь Ю.С. Любимов, жүргізуілер Ю.А. Свитенко, И.И. Толкачев, А.В. Рыбаков, такелажшы Л.Р. Рукк, газ өндіру шеберлері Р.Р. Ибрағимов, В.А. Ломацкий, С. Қозыбаев, Б. Дусумов, Т. Ондыбаев, Б. Бикетов, бірлестіктің аппарат қызметкерлері Л.А. Пивоварова, С.П. Мотошков, В.А. Пажитных, М.В. Чикишев, К.З. Сабыров, Е.Ф. Денчик, М.В. Лабазова, Г.И. Забродин, Г.Ф. Деревенских, Р.Х. Кавыев, В.П. Лабазовтар үлкен күш қайратпен еңбек етті.

Message from the General Director

Dear Colleagues,

On 20 December 2018, KPO achieved an important milestone by successfully defending the Karachaganak Field Design Project Update to the Central Exploration and Development Committee of the Ministry of Energy of the Republic of Kazakhstan. It has been 18 years since the last Design Project was approved by the RoK and from that time onwards KPO worked hard to prepare and finalize the Karachaganak Field Development document equally important for the company and the Republic of Kazakhstan.

The Design Project complements the Reserves Re-determination, which was defended and approved by the State Reserves Committee last year. It allows KPO and the RoK to move forward with the development of a unique gas-oil-condensate field, for what Karachaganak has been known worldwide, using advanced and innovative technologies such as to maximize liquid hydrocarbon production. The approved Design Project will be valid until 2082.

On behalf of the Joint Venture I would like to extend my sincere thanks and appreciation to all our KPO colleagues who contributed to this success, which opens new opportunities for pursuing Karachaganak's strategic objectives.

Regards,
Edwin Blom
General Director

KPO employees were recognized with awards

On the eve of Independence Day of the Republic of Kazakhstan, the achievements of a number of company employees were recognized with awards of various levels.

Zulfiya Muzafarova, Community and Local Authorities Relations Manager and Dinar Khamiyev, Relocation Project Manager were awarded with medals for Distinguished Labor.

The national award was presented by Altay Kulginov, West Kazakhstan oblast Akim at the celebration in Uralsk.

Samat Sarsengaliyev, Social Projects Manager was awarded with Certificate of Merit of the Republic of Kazakhstan. The award was presented by Timur Kulibayev, Chairman of National Chamber of Entrepreneurs Atameken during the grand ceremony in Astana.

Also, during the grand meeting held in Burlin House of Culture, awards were presented to a number of KPO employees.

Gala evening celebrating KPO's 20 anniversary and honouring its veterans

On 31 January, KPO hosted a gala evening celebrating its 20th anniversary and honouring its veterans who are working at KPO for several decades.

Representatives of Burlin city administration, leaders of trade unions, and top managers of KPO attended the event.

Addressing all the attendees, HR Controller Suriyanarayana Rajagopal, congratulated all on the 20th anniversary of KPO founding. He also thanked the KPO's veterans for their valuable contribution to the development of Karachaganak.

"I would like to address my sincere, warm words of gratitude first and foremost to the veterans of the industry, all those who were at the forefront of KPO and Kazakhstan's oil and gas extraction industry".

"It is no exaggeration to say that you

are all true professionals who have devoted the entire lives to the oil and gas extraction industry. I wish you all good health and good mood", he continued.

KPO ranks 2nd in the Environmental Transparency Rating of the Oil and Gas companies of Kazakhstan

On January 22, 2019, the House of Ministries in Astana summarized the Second Environmental Transparency Rating of the oil and gas companies of the Republic of Kazakhstan for 2018. The Project has been launched by WWF Russia and CREON Group supported by the Ministry of Energy of the Republic of Kazakhstan in cooperation with the United Nations Environment Program (UNEP) in Central Asia, CREON Capital and National Rating Agency.

As a result, KPO ranked second of 19 companies, behind KazMunayGas National Company that was ahead of KPO by only 0.1 points in the overall standing. As one of the Rating winners, KPO was referred to the high level of informational transparency of the companies in terms of the environmental parameters of their activities.

This Rating was made to reduce the environmental impact and increase the hydrocarbon resources use efficiency, as well as to conduct the sustainable business in Kazakhstan. This Rating was based on the public data about the companies' activities in Kazakhstan.

According to Mr. Sabit Nurlybay, the Vice Minister of Energy of the Republic of Kazakhstan, the annual Environmental Consciousness Rating will challenge the oil and gas companies in reducing the negative environmental impact.

Project of the Environmental Transparency Rating of the oil and gas companies in the Republic of Kazakhstan was based on the comparable and objective information about the level of environmental consciousness and liability of 19 (nineteen) oil and gas leading companies in terms of oil and natural gas output, degree of the environmental impact of their activities. Competitors of the Second Environmental

Transparency Rating were rated in the following criteria: environmental management, environmental impact, and disclosure of information/transparency.

It is the second year, when this Rating becomes the significant motivation for KPO to keep on increasing the environmental transparency and efficiency.

Among the companies participating in the Second Environmental Transparency Rating: Tengizchevroil, KPO, JSC NC KazMunayGas, North Caspian Operating Company, JSC MangistauMunaigas, JSC OzenMunaigas, JSC CNPC-Aktobemunaygas, JSC Embamunaigas, LLP, JV Kazgermuni, JSC Karazhanbasmuni, Buzachi Operating Ltd., JSC Petro Kazakhstan Kumkol Resources, JSC Caspian oil, Maersk oil Kazakhstan GmbH, LLP KazakhOil-Aktobe, Zhaikmunai, LLP Kolzhan, JSC Turgai-petroleum, JSC South oil LLP.

The best Sustainability Report for 2017

KPO has been publishing Sustainability Report for 10 years already. What makes it distinguishable from others is the fact that information disclosed there in is verified by independent auditors. Towards the end of 2018, the quality of our report, namely, the content and the accuracy of disclosed data, was once again recognized as exemplary at the VIII Annual Report Contest arranged by the Expert RA Kazakhstan Rating Agency. Enterprises and organizations from all sectors of the country's economy had been invited to participate. This time, the record 107 Kazakhstani companies submitted their annual reports for review by a strict jury. Amidst a very tight competition, KPO won the first place in the nomination "The best disclosure of sustainable development information".

A propos, the idea of publishing sustainability reports was borrowed by KPO from its parent companies. The first one was only 32 pages thick and it was written entirely by our PaCo assignees. It can be said with confidence that we have successfully adopted best reporting practices from our partners , and were able to improve it further and upgrade the quality while, keeping an eye on global trends and ongoing reporting trends in Kazakhstan. Today, by browsing its pages, one can trace the major milestones on the company's path to its maturity and its approaches to data disclosure and

material presentation.

It was not until fairly recently that the concepts of "sustainable development" and "sustainability reporting" were introduced as an integral feature of annual reporting in Kazakhstan. During a seminar on December 14, 2018 in Almaty, the leading experts pointed that sustainability reporting is the next step in the evolution of annual reports in Kazakhstan, since most companies have only recently embraced this paradigm. According to a study conducted by the EY, nowadays readers are much more interested in ESG (Environment, Social, Governance) aspects that are inherently and innately present in the sustainability report, as opposed to rather strict conventional annual reports which tend to deal mainly with financial indicators. When stakeholders find a genuine commitment to sustainability in how the business shapes its environmental and

social policies, this sharply enhances their credibility, which, subsequently, affects the company itself from within and without.

Being recognised as best in sustainability disclosure is all the more gratifying to KPO, since we have been trail blazing in non-financial reporting in Kazakhstan. Preparation of such a report is not possible without an active participation and assistance of all KPO departments. Therefore, it would be desirable for each employee to realize how important his/her personal contribution is in making of the report, and how the document will eventually be perceived by our stakeholders.

We live in an era of transparency and corporate social responsibility, where reliable information is at a premium, and any understatement may damage the trust and cause potential risks.

Locally produced steel delivered to Karachaganak

On 21 December 2018, KPO announced that the first batch of locally produced steel fabrications have been delivered safely to the Karachaganak field.

This first steel structure was fabricated in Kazakhstan by Karasay Machine Building Plant (PSI Engineering group) for Karachaganak Gas Debottlenecking Project (KGDBN). During the next months, PSI Engineering group will keep delivering steel structure to KGDBN Project for approximately rate of 300 tons per month.

Taking into consideration the winter conditions in the country the railway transportation has been preferred.

The Karasay Machine Building Plant located in Almaty Region, was designed and built to meet high standards and requirements to service major international projects in the country and their needs for high quality steel structures manufacturers.

On the 5th of October 2017, in frames of Inter-regional cooperation Initiative as part of WKO Delegation Visit to Almaty, KPO representatives visited the PSI Engineering plant.

As an outcome of this visit and tender, conducted exclusively among local steel fabricators, in summer 2018, KPO awarded PSI Engineering its first large scale contract for 2,217 tons of steel fabrication for the KGDBN.

In addition to that, PSI Engineering has received major order from «Schneider Electric» for fabrication of No 5 KGDBN modular substations in Kazakhstan.

The first railway shipment of the local structural steel has been made out of Almaty yard on the eve of Independence Day, 15 December 2018. As Marco Lombardi, KPO KGDBN Project Manager, noted: "Today we see an effective result of the work of domestic machine builders that were entrusted by KPO to manufacture such a high quality of steel, which was fabricated at a brand new yard in Almaty region.

What is important, the shipment of the structural steel is and will be delivered by railway".

Marco Lombardi also added: "To compare the delivery of total 2,217 tons of steel structure from Almaty Region to the KGNK Field by railway will save use of 150 trucks, which would drive 5,800 km each. 850,000 km in general!".

"The Best Fire Station" and "The Best Emergency Rescue Team" contest results announced

On 14 January 2019, Karachaganak Petroleum Operating B.V. (KPO) reviewed the results of "The Best Fire Station" and "The best emergency rescue team" annual contest, in which Fire Stations from the Karachaganak field, OPS Bolshoi Chagan and Atyrau Terminal have participated.

The ceremony was attended by Antonio Pesare, the Field Manager, Martin John Rhodes, KPC Plant Manager, Warren James O'Neill, Unit-2 Manager, Rauan Kairgaliyev, the head of the emergency department of Burlin district of the WKO, Alexander Okhrimenko, Emergency Response Team Leader, Nurlan Bisembayev, Civil Defence Team Leader, Kakimzhan Kanafeyev, Unit 3 HSE Superintendent, Sansybay Kuzenbayev, Director of the WKO Fire-Fighting Service (JSC Ort Sondirushi), Armantay Shumbalin, deputy director of the professional militarized emergency rescue service of the gas rescue service as well as representatives of the facilities, management and staff of the fire departments servicing KPO facilities.

Following the contest's results, the Fire Station No.31 based in KPC was found the best. For their high professional performance, the professional symbol "Firefighter's Golden Axe" and a Certificate were awarded to the employees of the Fire Station. "The Firefighter's Golden Axe" Award was presented by Antonio Pesare, the Field Manager.

Fire station No 31 from the KPC became a winner under the notion of the best emergency rescue team and was awarded with a certificate.

As the Field Manager Antonio Pesare noted: "In 2018,

some KPO facilities in the field underwent successful shutdown. A large role and merit in preventing emergencies belongs to the fire departments and gas rescue services of the field facilities, who have shown high professionalism and skills in their activities. I hope that we will continue our further effective co-operation in ensuring fire safety, preventing and eliminating emergencies at KPO facilities"

Each year this competition is conducted amongst the Fire Stations of the gas rescue teams servicing the KPO facilities. Evaluation criteria for the contest are the following: level of professional training of fire fighters, level of emergency response and performance, condition of emergency equipment, level of interaction between the locations and level of fire prevention.

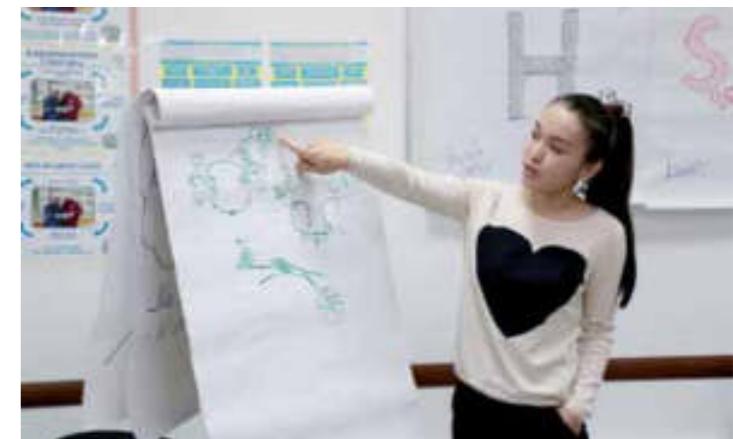
Effective negotiation techniques

All successful organisations and businesses require people who can negotiate well. The only way that an organization and its employees will know how to negotiate effectively is negotiation training. A lot of companies and organizations all over the world spend a huge amount of money each year on negotiation training for their employees. However, this training can be in-house, conducted by a company employee who possess enough skills and experience for such training.

On the eve of the New 2019 year, a 3-day Negotiation Course which was held at Business Centre "Nurdaulet" in Aksai with the participation of KPO employees representing various department such as Contracts and Procurement, WellOps, TGA, etc. The in-house course named "Negotiating for Results" was facilitated by Martijn van Lieshout and was supported by Tatyana Poltorzhitskaya and coordinated by Ruslan Sakenov.

This training is part of a new Accelerated CP Learning Program. A pilot course was delivered in mid-June 2018 to the audience consisted of 21 participants mainly composed of various departments and sections of KPO.

The course mainly focused on development of negotiating capabilities through interactive sessions and with many business case studies from industry and Harvard University. It is aimed at strengthening commercial mind-set and skills of KPO' employees and providing the competences and experience to: Develop a negotiation plan; Build confidence to challenge internal and external stakeholders using

different influencing styles; Respond to negotiation tricks from suppliers; Practice negotiations in a safe environment.

It is worth noting that the course received overwhelmingly positive feedback from all the participants and fits with in the concept of Leaders to Develop Future Leaders within the company focusing on expats to transfer their knowledge and skills to local staff as integrated part of their international assignment and their personal commitment to local staff development.

"It was my pleasure to spend 3 days with the team in an interactive mode where we did learn from you and each other, and did have fun," one of the participants said after the training.

СОБСТВЕННИК:

НГУ «Редакция газеты «Панорама Караганака»
Главный редактор О.А. ПЕРЕГУДОВ
090302 Республика Казахстан,
Западно-Казахстанская область, г. Аксай, пр. Абая, 19,
НГУ «Редакция газеты «Панорама Караганака»
e-mail: ngu-panorama@mail.ru
Тел./факс 31530, 34760 (бухгалтерия), 35554.

32 Новости Караганака

Рукописи не рецензируются и не возвращаются.

Газета зарегистрирована в Министерстве
культуры и информации РК №16674-Г от 26 сентября 2017 года.

Выходит 1 раз в 2 месяца.

Газета отпечатана в типографии

ТОО «Издательство «Золотая книга».

РК, г. Алматы, ул. Брусловского, 194.

Тел: 8 (727) 2493045. Тираж 4000.